

RIIGI TEATAJA

*ilmsa
loata.*
Nr. 1.

4. jaanuaril 1938.

Nr. 1.

- Art. 1.** Eesti-Kreeka vahelise maksete kokkuleppe kinnitamise seadus. — Kokkulepe ja allakirjutamise protokoll.
- 2.** Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahelise vaimse koostöö konventsiooni kinnitamise seadus. — Konventsioon.
- 3.** Korraldus a.-s. „Reinhold Tofer“, Tallinnas, mõnesuguste dokumentide sularahas tempelmaksmise korra kohta.

1. Eesti-Kreeka vahelise maksete kokkuleppe kinnitamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 22. detsembril 1937.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks Tallinnas 25. novembril 1937 allakirjutatud Eesti-Kreeka vaheline maksete kokkulepe ja selle allakirjutamise protokoll.

§ 2. Avaldada ühes käesoleva seadusega kokkuleppe ja selle allakirjutamise protokollil prantsuskeelne tekst eestikeelse tõlkega.

§ 3. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.

Tallinnas, 22. detsembril 1937.

K. Päts
Riigihoidja.

Fr. Akel
Välisminister.

Eesti-Kreeka vaheline maksete kokkulepe.

Kaubavahetuse hõlbustamiseks Eesti ja Kreeka vahel praegukehtiva 4. jaanuari 1927. aasta Kaubandus- ja laevanduslepingu eeskirjade piirides Eesti Vabariigi Valitsus ja Kreeka Kuninglik Valitsus leppisid kokku alljärgnevas:

Artikkel esimene.

Kumbki lepinguosaline kohustub lubama sisse vedada oma territooriumile käesolevale lisandatud nimestikes A ja B loetletud teise lepinguosalise kaupu (nimestik A sisaldab kreeka kaupu sisseveoks Eestisse ja nimestik B

sisaldab eesti kaupu sisseveoks Kreekasse) eelnimetatud nimestikes mainitud ulatuses ja tingimusi.

Artikkel 2.

Kummastki maast pärinevate ja sealt tulevate ning teisele maale sisseveetud kaupade ostust tekkivate võlanõudmiste õiendamine toimub nimetatud kaupade väärtuse tasumiseks vajalikkude deviiside loovutamiseega vastavas riigis kehtivate korralduste piires ja nende deviiside vaba ülekandmisega.

Artikkel 3.

Eesti Pank ja Kreeka Pank peavad kumbki statistilist arvet maksete kohta, mis teostatud kummastki maast pärinevate ja sealt tulevate ning teisele maale sisseveetud kaupade eest eeltähendatud viisil.

Arveid peetakse naelsterlingites ja nendele arvetele krediteeritud summad peavad olema arvutatud vastavate kaupade faktuurides tähendatud raha konverteerimisega arvestusotstarbeks naelsterlingitesse viimase teadaoleva Londoni kursi järgi. Omavahelisel kokkuleppel võivad lepinguosalisel valida, kui nad seda peavad tarvilikuks, naelsterlingi asemel mõne teise deviisi.

Mõlemad pangad teatavad teineteisele nende poolt peetavatele arvetele krediteeritud summadest ja teostavad omavahelist koostööd kõiges, mis puutub käesoleva kokkuleppe eeskirjade rakendamise viisidesse.

Artikkel 4.

Artiklis 2 tähendatud võlanõudmiste maksed peavad lõppeks tasakaalustuma. Selle tasakaalu alalhoidmise järele valvamiseks koostavad mõlemad pangad iga semestri lõpul üldnimetatud arvete seisu väljavõtted.

Kui selliseist arvete seisu väljavõtteist ilmneb ühe maa kasuks aktiivne saldo, siis kohustub see viimane võtma tarvitusele vajalikke abinõusid, et kaotada seda aktiveeti passiiv-saldoga maalt tulevate kaupade lisasisseveoga. Kui siiski aktiiv-saldoga maa ei peaks suutma katta järgneva veerandaasta jooksul seda tema kasuks olevat ülejääki, siis jätab passiiv-saldoga maa, kui ta seda peab tarvilikuks, endale õiguse võtta tarvitusele abinõusid teiselt maalt tuleva sisseveo kitsendamiseks. Lepitakse siiski kokku, et need kitsendusabinõud võetakse tarvitusele vaid siis, kui aktiiv-saldo ületab 3000-naelsterlingilise summa.

Teiselt poolt lepitakse kokku, et aktiiv-saldoga maa kohustub lubama teise kaupade sissevedu kuni puudujäägi kattumiseni.

Artikkel 5.

Vahetatud kaupade väärtuse arvestamine artiklite 2 ja 3 eeskirjade kohaselt toimub aluseks võttes hindasid cif Eesti või vastavalt Kreeka sadamad.

Kumbki valitsus võtab tarvitusele, kui võrd see temasse puutub, vajalikud abinõud, et asjast huvitatud importijad toimiksid oma võlgade tasumisel käesoleva kokkuleppe eeskirjade kohaselt.

Artikkel 6.

Kummaltki maalt pärinevaks ja tulevaks kaupadeks, mida võidakse sisse vedada teisele maale käesolevas kokkuleppes ettenähtud tingimusi, loetakse need kaubad, mis on varustatud sissevedava riigi konsulaaresindustest poolt legaliseeritud päritolutunnistustega. Legaliseerimine toimub maksuta.

Need päritolutunnistused peavad olema välja antud kas Majandusministeeriumi, mõne tollivõimu või päritolu-maal asuva mõne kaubanduskoja poolt ja tõendama kõnesoleva kauba laadimist päritolu-riigi sadamas sihtriigi sadamasse toimetamiseks, transiiti mainimata.

Artikkel 7.

Kreeka päritoluga kaubad, välja arvatud tubakas, võivad olla erakompensatsiooni-objektiks eesti päritoluga kaupade vastu tingimusil, et igal üksikul juhul saadetakse mõlema maa kompetentseilt asutisilt eriluba ja et selle kompensatsiooni teostamine toimub mõlema panga kontrolli all.

Artikkel 8.

Lepitakse kokku, et käesoleva kokkuleppe lõppemisel kohustub aktiivsaldo maa lubama teise kaupade sisseveo jätkamist eelolevais artiklis ettenähtud tingimusil kuni olemasoleva ülejäägi kustutamiseni.

Artikkel 9.

Käesolev kokkulepe jõustub 1. jaanuaril 1938, kestusega üheks aastaks. Kui teda siiski üles ei öelda ühe lepinguosalise poolt vähemalt kahekuise etteatamisega enne ta lõppemist, loetakse ta vaikivalt uuendatuks kuuest kuust kuude kuusse.

Tehtud kahes eksemplaris Tallinnas täna sel, 25. novembrikuu päeval 1937.

(L.S.) Fr. Akel.

(L. S.) A. J. Argyropoulo.

Nimestik A.

Kreeka kaubad sisseveoks Eestisse.

Eesti tolli-tariifi §	Kaupade nimetus	Lubatud sisseveo võimalus
6, p. 2a	Apelsinid ja mandariinid	Sisseveo erikontingent 50.000 kilogrammi
6, p. 3	Seedrad	Sisseveo erikontingent 1.000 kilogrammi
6, p. 4	Viinamarjad	Sisseveo erikontingent 10.000 kilogrammi
7, p. 3	Rosinad, välja arvatud nn. Malaga liik (sultaniinid, rozaki, korindid, elemee)	Sisseveo erikontingent 100.000 kilogrammi
7, p. 3	Kuivatatud viigimarjad	Sisseveo erikontingent 5.000 kilogrammi
7, p. 4	Kuivatatud viinamarjad, nn. Malaga liiki	Sisseveo erikontingent 1.000 kilogrammi
9	Jaanileib	Vaba sissevedu
21, pp. 1 ja 2	Tubakas lehtedes	Sisseveo erikontingent 225.000 kilogrammi
27—28	Veinid (kerged, rasked, dessert)	Vaba sissevedu
50	Käsnad	Vaba sissevedu
71, p. 1	Smirgel	Vaba sissevedu
82, p. 1	Kolofoonium	Vaba sissevedu
86	Tärpentin	Vaba sissevedu
94, pp. 1 ja 2	Magnesiit	Vaba sissevedu
117, p. 1	Oliivõli	Vaba sissevedu
145, p. 1	Tina	Vaba sissevedu
195, p. 1	Loomulikust siidist kangad	Sisseveo erikontingent 500 kilogrammi
203	Vaibad	Vaba sissevedu

Nimestik B.

Eesti kaubad sisseveoks Kreekasse.

Kreeka tolli- tariifi §	Kaupade nimetus	Lubatud sisseveo võimalus
2. b ja c	Lihakonservid (karpides)	Kehtiva üldkontingendi piirides vaba
3. a. 4. 5 bis ja 6	Juust	Kehtiva üldkontingendi piirides vaba
3. b. 3, 4, 5	Või	Kehtiva üldkontingendi piirides vaba
3. c. 2	Kondenseeritud piim	Sisseveo erikontingent 5.000 kilogrammi
3. c., 3	Piimapulber	Sisseveo erikontingent 3.000 kilogrammi
9. n	Kartulijahu	Sisseveo erikontingent 200.000 kilogrammi
46. c. 3., 47 b. ja 47 d.	Vineer	Sisseveo erikontingent 25.000 kilogrammi
49. a. 3	Toolipõhjad	Kehtiva üldkontingendi piirides vaba
124	Alumiiniumkaup	Vaba sissevedu üldkontin- gendi piirides
176. b	Paberimass (mehaaniline või keemiline)	Sisseveo erikontingent 500.000 kilogrammi
179. a.	Ajalehe paber	Sisseveo erikontingent 500.000 kilogrammi
208. a ja b	Linased kangad	Kehtiva üldkontingendi piirides vaba
219. ja 220	Puuvillane lõng	Kehtiva üldkontingendi piirides vaba
	Põlevkivi õli (kütteks või immutamiseks)	Vaba sissevedu
	Bituumen (põlevkivi-)	Sisseveo erikontingent 200.000 kilogrammi.

Allakirjutamise protokoll.

Asudes maksete kokkuleppe allakirjutamisele tänasest kuupäevast, lepiti kokku alljärgnevas:

1) Üalnimetatud kokkuleppe allakirjutamise kuupäeval Eestis blokeeritud summasid, mis kuuluvad Kreekas asuvatele Kreeka kodanikele ja mis on pärit Eestisse sisseveetud kreeka kaupade ostust, võib kasutada Kreekasse sisseveetava eesti ajalehepaberi ja paberimassi väärtuse tasumiseks mõlema riigi emissioonipankade kontrolli all.

2) Lepitakse kokku, et juhul, kui Kreekas peaks lubatama seemnekartu-
lite sissevedu, siis eesti päritoluga vastavat kaupa ei kohelda vähem soodsalt

kui sellist ükskõik missuguse teise riigi päritoluga kaupa, niivõrd kui see vastab neile samadele fütopatoloogilistele nõuetele.

Selle kinnituseks koostati ja kirjutati alla käesolev protokoll.

Tehtud kahes eksemplaris Tallinnas täna sel, 25. novembrikuu päeval 1937.

Fr. Akel.

A. J. Argyropoulo.

Accord de paiements entre l'Estonie et la Grèce.

En vue de faciliter les échanges commerciaux entre l'Estonie et la Grèce, dans le cadre des dispositions du Traité de Commerce et de Navigation du 4 Janvier 1927 actuellement en vigueur, le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement Royal Hellénique sont convenus de ce qui suit.

Article 1.

Chacune des deux Parties s'engage à admettre à l'importation sur son territoire les articles de l'autre énumérés dans les listes ci-annexées A et B (A comprenant les articles grecs à importer en Estonie et B comprenant les articles estoniens à importer en Grèce) dans les limites et aux conditions mentionnées dans les listes en question.

Article 2.

Le règlement des créances résultant de l'achat de marchandises d'origine et en provenance de chacun des deux Pays, importées dans l'autre, s'effectuera par la cession, dans le cadre des règlements en vigueur dans le pays respectif, et le libre transfert des devises nécessaires au paiement de la valeur des marchandises considérées.

Article 3.

La Banque d'Estonie et la Banque de Grèce tiendront chacune un compte d'ordre statistique des paiements effectués comme ci-dessus pour l'achat des marchandises d'origine et en provenance de chacun des deux Pays importées dans l'autre.

Les comptes seront libellés en Livres Sterling, les remises créditées sur ceux-ci devant être établies par la conversion, aux fins de comptabilité, de la monnaie inscrite sur les factures des marchandises respectives en Livres Sterling au dernier cours connu de Londres. D'un commun accord les Parties pourront porter leur choix sur une autre devise que la Livre Sterling, si cela était jugé nécessaire.

Les deux Banques se communiqueront réciproquement les remises créditées sur le compte tenu par elles et collaboreront entre elles pour tout ce qui concerne les modalités d'application des clauses du présent Accord.

Article 4.

Les paiements des créances mentionnées à l'article 2 doivent en définitive s'équilibrer. Afin de veiller au maintien de cet équilibre, il sera procédé, par les soins des deux Banques, à la fin de chaque semestre à un relevé des comptes cidessus tenus par elles.

Si de ce relevé de compte résultait un actif en faveur d'un des deux Pays, ce dernier s'engage à prendre les mesures nécessaires afin de faire disparaître cet actif par l'importation supplémentaire de produits en provenance

du Pays à solde passif. Si, néanmoins, le Pays à solde actif ne parvenait pas à combler cet excédent en sa faveur dans le courant du trimestre suivant, le Pays à solde passif se réserve, s'il le juge nécessaire, de prendre des mesures de restriction des importations en provenance de l'autre. Il est, toutefois, entendu que ces mesures de restriction ne seront prises que pour autant que le solde actif viendrait à dépasser la somme de 3000 Livres Sterling.

Il est entendu d'autre part que le Pays à solde actif s'engage à permettre l'importation des marchandises de l'autre jusqu'à épuisement du déficit.

Article 5.

Le calcul de la valeur des marchandises échangées suivant les dispositions des articles 2 et 3 se fera sur la base des prix cif ports estoniens, respectivement grecs.

Chacun des deux Gouvernements prendra, en ce qui le concerne, les mesures nécessaires en vue d'amener les importateurs intéressés à se conformer, pour l'acquittement de leur dette, aux dispositions du présent Accord.

Article 6.

Seront considérées comme marchandises originaires et en provenance de chacun des deux pays pouvant être importées dans l'autre, aux conditions prévues par le présent Accord, celles qui sont accompagnées de certificats d'origine légalisés par les Autorités Consulaires du Pays importateur. La légalisation se fera sans frais.

Ces certificats d'origine devront être délivrés soit par le Ministère de l'Economie Nationale, soit par une Autorité Douanière ou une Chambre de Commerce résidant dans le Pays d'origine et attestant le chargement de la marchandise considérée dans un port du Pays d'origine pour un port du Pays de destination, sans mention de transit.

Article 7.

Les produits d'origine grecque, à l'exception du tabac, pourront faire l'objet de compensations privées avec des produits d'origine estonienne, à la condition de l'obtention, dans chaque cas particulier, d'une autorisation spéciale des Autorités compétentes des deux Pays et de l'exécution de cette compensation sous le contrôle des deux Banques.

Article 8.

Il est entendu qu'à l'expiration du présent Accord le Pays à solde actif s'engage à autoriser la continuation de l'importation des marchandises de l'autre, aux conditions prévues par les articles précédents, jusqu'à épuisement de l'excédent existant.

Article 9.

Le présent Accord entrera en vigueur à la date du 1-er Janvier 1938, pour la durée d'une année. Si, néanmoins, il venait à ne pas être dénoncé par l'une des deux Parties avec préavis d'au moins deux mois avant son expiration, il sera prorogé de six mois en six mois par tacite reconduction.

Fait en double exemplaire à Tallinn, ce jourd'hui le 25 novembre 1937.

(L. S.) Fr. Akel.

(L. S.) A. J. Argyropoulo.

Liste A
des articles grecs à importer en Estonie.

Poste du Tarif douanier Esionien	Désignation des articles	Faculté d'importation concédée
6, p. 2a	Oranges et mandarines	contingent spécial d'importa- tion de 50.000 kilogrammes
6, p. 3	Cédrats	contingent spécial d'importa- tion de 1.000 kilogrammes
6, p. 4	Raisins frais	contingent spécial d'importa- tion de 10.000 kilogram- mes
7, p. 3	Raisins secs à l'exception du genre Malage (sultanines, rozaki, corinthes, élémé)	contingent spécial d'impor- tation de 100.000 kilo- grammes
7, p. 3	Figues sèches	contingent spécial d'importa- tion de 5.000 kilogrammes
7, p. 4	Raisins secs genre Malaga	contingent spécial d'importa- tion de 1.000 kilogrammes
9	Caroubes	libre à l'importation
21, pp. 1 et 2	Tabac en feuilles	contingent spécial d'importa- tion de 225.000 kilogram- mes
27—28	Vins (légers, lourds, de dessert)	libre à l'importation
50	Eponges	libre à l'importation
71, p. 1	Emeri	libre à l'importation
82, p. 1	Colophane	libre à l'importation
86	Térébenthine	libre à l'importation
94, pp. 1 et 2	Magnésite	libre à l'importation
117, p. 1	Huile d'olive	libre à l'importation
145, p. 1	Plomb	libre à l'importation
195, p. 1	Tissus de soie naturelle	contingent spécial d'importa- tion de 500 kilogrammes
203	Tapis	libre à l'importation

Liste B
des articles estoniens à importer en Grèce.

Poste du Tarif douanier Hellénique	Désignation des articles	Faculté d'importation concédée
2. b et c	Conserves de viande (en boîtes)	libre dans les limites du con- tingent global en vigueur
3. a. 4, 5, 5 bis et 6	Fromage	libre dans les limites du con- tingent global en vigueur
3. b. 3, 4, 5	Beurre	libre dans les limites du con- tingent global en vigueur

Poste du Tarif douanier Hellénique	Désignation des articles	Faculté d'importation concedée
3. c. 2	Lait condensé	contingent spécial d'importa- tion de 5.000 kilogram- mes
3. c. 3	Poudre de lait	contingent spécial d'importa- tion de 3.000 kilogrammes
9. n.	Farine de pommes de terre	contingent spécial d'importa- tion de 200.000 kilogram- mes
46. c. 3., 47. b et 47. d.	Bois contre-plaqué	contingent spécial d'importa- tion de 25.000 kilogrammes
49. a. 3	Fonds de siège	libre dans les limites du con- tingent global en vigueur
124	Objets d'aluminium	libre dans les limites du con- tingent global d'importa- tion
176. b.	Pâte à papier (mécanique ou chimique)	contingent spécial d'importa- tion de 500.000 kilogram- mes
179. a.	Papier à journaux	contingent spécial d'importa- tion de 500.000 kilogram- mes
179. b. et c.	Papier d'imprimerie	libre dans les limites du con- tingent global en vigueur
208. a. et b.	Tissus de lin	libre dans les limites du con- tingent global en vigueur
219 et 220	Fils de coton	libre dans les limites du con- tingent global en vigueur
	Huile de schiste bitumineuse (combustible ou d'imprég- nation)	libre à l'importation
	Bitume du schiste	contingent spécial d'importa- tion de 200.000 kilogram- mes

Protocole de Signature.

Au moment de procéder à la signature de l'Accord des Payements en date d'aujourd'hui, il a été convenue ce qui suit:

1) Les sommes bloquées en Estonie à la date de la signature du sus-dit Accord, appartenant à des sujets hellènes domiciliés en Grèce et provenant de l'achat de marchandises grecques importées en Estonie, pourront être employées au paiement de la valeur de papier à journal ou de pâte à papier estoniens à importer en Grèce, sous le contrôle des Banques d'Emission des deux Pays.

2) Il est entendu que, au cas où l'importation en Grèce de semence de pommes de terre venait à être autorisée, le produit correspondant de provenance estonienne ne sera pas traité moins favorablement que celui de n'im-

porte quelle autre provenance, pour autant qu'il remplisse les mêmes conditions du point de vue phytopathologique.

En foi de quoi le présent Protocole a été dressé et signé.

Fait en double exemplaire à Tallinn, ce jourd'hui le 25 novembre 1937.

Fr. Akel.

A. J. Argyropoulo.

2. Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahelise vaimse koostöö konventsiooni kinnitamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 22. detsembril 1937.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks Helsingis 1. detsembril 1937 allkirjutatud Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vaheline vaimse koostöö konventsioon.

§ 2. Avaldada ühes käesoleva seadusega konventsiooni eesti- ja soomekeelne tekst.

Tallinnas, 22. detsembril 1937.

K. Päts
Riigihoidja.

Fr. Akel
Välisminister.

Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vaheline vaimse koostöö konventsioon.

Eesti Vabariigi Riigihoidja ja Soome Vabariigi President, silmas pidades sugulussidemeid, mis seovad mõlemaid rahvaid; silmas pidades seda suurt tähtsust, mis mõlemale rahvale võiks tuleneda tuhandeaastaste sidemete uuendamisest; tahtes tugevdada mõlema vennasrahva kultuurilisi suhteid, mis juba muistest ajast alates on olnud tulemusrikkad, neile ametliku aluse andmisega, otsustasid selleks otstarbeks sõlmida lepingu ja määrasid oma täisvolisteks esindajateks,

Eesti Vabariigi Riigihoidja:

haridusminister Aleksander Jaakson'i;

Soome Vabariigi President:

haridusminister Uno Hannula;

kes pärast heas ja nõutud korras leitud volituste vastastikku esitamist leppisid kokku järgmistes artiklites:

Artikkel 1.

Eesti Valitsus kohustub asutama Tartu ülikooli juurde soome instituudi ja Soome Valitsus Helsingi ülikooli juurde kas eri või mõne teise instituudiga koos töötava eesti instituudi, kellede eesmärgiks on edendada ja arendada eesti-soome teaduslikke, kirjanduslikke ja kunstilisi suhteid. Kummagi maa valitsus hoolitseb oma ülikooli juures asuva instituudi korraldamise ja ülalpidamise eest ülikooli eelarve piirides. Kummagi maa teaduslikud asutised ja seltsid toetavad pealeselle teise lepinguosalise maal asuvat instituuti raamatute ja ajakirjade kinkimisega.

Kummaski instituudis kasutavad eesti ja soome teadlased võrdseid töötamise eesõigusi.

Artikkel 2.

Mõlemad valitsused kohustuvad pakkuma teineteisele vastastikkuse alusel abi teise lepinguosalise keele õpetamise korraldamiseks ülikoolis, ülal pidades selleks edaspidigi lektorikohta — Eesti Valitsus Tartu ülikoolis soome keele lektori ja Soome Valitsus Helsingi ülikoolis eesti keele lektori kohta. Nende ametikohtade täitmisel arvestatakse võimaluse piirides teise maa valitsuse arvamust, kui kandidaat on teise maa riikkondsusest.

Artikkel 3.

Valitsused toetavad teaduslikke seltse ja teaduslikke kongresse, kes töötavad mõlema rahva vaheliste suhete tugevdamiseks.

Samuti annavad mõlemad valitsused oma toetust soome-ugri kultuurkongressidele, kes püüavad edendada soome-ugri rahvaste vahelist vastastikkust mõju. Valitsused kohustuvad võimaluste piirides aitama kongressi korraldamist iga nelja aasta järel.

Mõlemad valitsused kohustuvad kindlustama juba mõnda aega edukalt järgitud kommet, et koolides iga aasta oktoorbrikuu kolmandal laupäeval on üks tund õppekavast reserveeritud hõimrahvastele, millele lisaks koolides nende poolt sobivaks leitaval viisil tähistatakse hõimrahvaste rahvuslikke pidupäevi, s.t. 24. veebruari (Eesti iseseisvuspäev) ja 6. detsembrit (Soome iseseisvuspäev).

Artikkel 4.

Mõlemad valitsused kohustuvad edendama võimaluste piirides teise maa teaduseharrastajate töötamist teise lepinguosalise maal ning selleks otsustabks määrama iga aasta vähemalt ühele teise lepinguosalise maa ülikooli või kõrgema kooli õpetajale või mõnele teisele teadlasele säärase stipendiumi (abiraha), et sellest jätkuks stipendiaadile reisikuludeks ja elamiseks teise lepinguosalise maal. Stipendiumi suuruse ühes muude sellega liituda võivate tingimustega kinnitab artiklis 16 nimetatud segakomisjoni ettepanekul selle maa valitsus, kuhu stipendiaat kavatseb minna. Stipendiaadile korraldab asjaomane maa võimalikult soodsad töötamistingimused oma ülikoolides, kõrgemais koolides ja teadusasutistes.

Lisaks sellele mõlemad valitsused edendavad võimaluste kohaselt ülikoolide ja kõrgemate koolide õpetajate vahetamist ja nende külaskäiguloengute pidamist.

Artikkel 5.

Vastavalt sellele, kuidas lepinguosaliste maade eelarveis on ette nähtud seks otstarbeks vajalikke summasid, annavad mõlemad valitsused vahetusstipendiumidena — peale täieliku õppemaksust vabastamise — tasuta ülalpidamise mõnes ülikoolilinnas või sellele vastava rahasumma vähemalt ühele ülikoolis või mõnes muus kõrgemas koolis õppijale või noorele teadlasele, kelle teine valitsus nimetab ja kes soovib õppida teise lepinguosalise maal või harrastada seal teaduslikke uurimusi. Stipendiaadid alluvad asjaomase kõrgema kooli distsipliinimäärustele. Kui neile on korraldatud korter täie ülalpidamisega kuskil õppeasutise juures või üliõpilaskodus, peavad nad alistuma asutise üldistele korramäärustele. Kumbki valitsus jätab enesele õiguse, kui haridusministeerium leiab selle tarviliku olevat, tagasi võtta stipendiaadilt

küsimuses oleva priikoha (stipendiumi) ja enne stipendiumi termini lõppemist nõuda stipendiaadi tagasikutsumist.

Stipendiumi suurus ja sellega liituvad erilised tingimused kinnitatakse vastavalt artikli 4 nõudeile.

Artikkel 6.

Eesti ja Soome valitsused püüavad soodustusi andes hõlbustada teise maa üliõpilaste osavõttu kummagi maa kõrgemate koolide poolt korraldata-vaist suvikursustest.

Mõlemad valitsused toetavad üliõpilasorganisatsioone või rühmitusi, kes püüavad ülal pidada ja arendada mõlema maa õppiva noorsoo vahelisi häid suhteid ja kes tahavad omal maal tutvustada teist maad ja selle olusid. Selleks otstarbeks valitsused annavad toetust õppereiside, üliõpilasvahetuse ja üliõpilaste suvimatkade korraldamiseks.

Stipendiaatide valimisel ja õpperühmade korraldamisel tuleb erilist rõhku panna sellele, et kummalgi pool valitud stipendiaadid on kõlvulised esindama oma maad.

Artikkel 7.

Mõlemad valitsused loevad eriti tähtsaks, et nende maal tarvitusel olevais kooliraamatuis pööratakse tähelepanu teise lepinguosalise maa kultuurile, elule ja oludele ja et need oleksid kirjutatud tõsioludele vastavalt ja sõbralikus vaimus. Selleks otstarbeks mõlemad valitsused kohustuvad vastastikkuse alusel saatma teineteisele oma maasse puutuvaid ajaloolisi, maateaduslikke, etnograafilisi jm. andmeid.

Artikkel 8.

Mõlemad valitsused kohustuvad vajaduse korral reserveerima oma maa keskkoolide ja algkoolide õpetajaid ettevalmistavate asutiste õpilastele võimaluse õppida teise lepinguosalise maa keelt.

Artikkel 9.

Mõlemad valitsused lepivad kokku selles, et Eestis elavaile soome keelt kõnelevaile kodanikele ja Soomes eesti keelt kõnelevaile kodanikele, kui neid on samas paikkonnas küllaldane arv (vähemalt kakskümmend koolikohustuslikku isikut), reserveeritakse võimalus saada algõpetust omakeelses koolis ning üldse hoolitseda omakeelse hariduse eest.

Artikkel 10.

Mõlemad valitsused kohustuvad artiklis 16 mainitud segakomitee vahendusel aegajalt andma teineteisele nimestikke niisuguseist teaduslikest ja kirjanduslikest teoseist, mis nende arvates oleks vaja tõlkida teise maa keelde, võimaluse piirides toetama nende kirjastamist ning üldse juhtima tähelepanu teise maa uutele teaduslikele ja ilukirjanduslikele saavutistele.

Artikkel 11.

Mõlema maa valitsused kohustuvad segakomitee vahendusel soovitama oma maa kunstiasutistele teiselt lepinguosaliselt maalt pärit-olevate, kunstiliselt väärtuslike näidendite ja filmide esitamist, vastavalt Berni konventsiooni tingimustele.

Mõlemad valitsused toetavad eesti ja soome kunstinäituste korraldamist ning mõlema maa vaheliste muusikaliste sidemete tugevdamist.

Artikkel 12.

Mõlemad valitsused püüavad selle poole, et asjaomaste maade ringhäälingud vahendavad vastastikkuse alusel teise maa ringhäälingu ettekandeid ja et raadiokõnede puhul määratakse tähelepandav osa teise maa ajaloo, kirjanduse, kunsti, muusika, etnograafia ja matkanägemisväärsuste tutvustamisele.

Artikkel 13.

Mõlemad valitsused hoolitsevad oma maa ametlike trükiteoste, samuti ka nende teaduslike asutiste poolt väljaantavate ajakirjade vahetamise edendamise eest. Trükiteoste vahetamise praktilise korraldamise suhtes lepitakse mõlema valitsuse vahel kokku hiljem peetavail nõupidamistel.

Artikkel 14.

Mõlemad valitsused kohustuvad suurendama eesti raamatute arvu Soome raamatukogudes ja soome raamatute arvu Eesti raamatukogudes, eriti ülikoolide raamatukogudes, et sellega võimaldada hõimumaa küsimuste uurimist. Teisest maast päritolevail teadlastel lubatakse kasutada raamatukogusid ja arhiive samadel tingimustel kui omil kodanikel.

Mõlemad valitsused edendavad raamatute vahenditult laenutamist ning käsikirjade ära kirjade hankimist kummagi maa raamatukogude ja arhiivide vahel.

Artikkel 15.

Mõlemad valitsused soodustavad ja võimaluste piirides toetavad stipendiumidega teise lepinguosalise maa kutsekoolide õpilaste, abiturientide, õpetajate, ametnike ning muude selliste isikute praktiseerimist oma maa asutistes ja ettevõtteis.

Artikkel 16.

Nende artiklite määruste teostamiseks asutatakse Eesti-Soome Segakomitee, kes jaguneb kaheks alamkomiteeks. Ühe alamkomitee asupaigaks on Tallinn, teise alamkomitee asupaigaks on Helsingi.

Kummaski alamkomitees tegutseb esimehena asjaomase maa haridusminister ja liikmetena ministri ja teise lepinguosalise maa saatkonna volinik. Kumbki alamkomitee võib vajaduse korral juurde kutsuda nõuandvaid eksperte. Kumbki alamkomitee peab kokku astuma vähemalt kord aastas. Alamkomiteed määravad oma põhikirjaga oma tegevus- ja asjaajamiskorra.

Artikkel 17.

Käesolev leping ratifitseeritakse ja ratifikatsioonikirjad vahetatakse Tallinnas võimalikult peatselt. Leping hakkab kehtima kolmekümnendal päeval pärast ratifikatsioonikirjade vahetamist.

Artikkel 18.

Käesolev leping on sõlmitud määramata ajaks, kuid kummalegi lepinguosalisele on jätud õigus selle ülesütlemiseks. Leping lakkab kehtimast kuus kuud pärast ülesütlemist.

Selle tõenduseks on täisvolinikud käesolevale alla kirjutanud ja selle varustanud pitsseritega.

Käesolev leping on koostatud kahes üheväärses eksemplaris, eesti ja soome keeles, ja mõlemaid tekste tuleb lugeda algupäraneiks.

Helsingis, 1. detsembril 1937.

(L.S.) A. Jaakson.

(L.S.) Uno Hannula.

Suomen Tasavallan ja Viron Tasavallan välinen henkistä yhteistyötä koskeva sopimus.

Suomen Tasavallan Presidentti ja Viron Tasavallan Valtionhoitaja ottaen huomioon sukulaisuussiteet, jotka liittävät toisiinsa molemmat kansat;

ottaen huomioon sen suuren merkityksen, mikä saataisi molemmille kansoille koitua monituhatvuotisten siteiden uusimisesta;

haluten lujittaa molempien veljeskansojen sivistyksellisiä suhteita, jotka ja vanhastaan ovat olleet tuloksellisia, antamalla niille virallisen perustan, ovat päättäneet tässä tarkoituksessa solmia sopimuksen ja määränneet täysivaltaisiksi edustajikseen,

Suomen Tasavallan Presidentti:

opetusministeri Uno Hannulan;

Viron Tasavallan Valtionhoitaja:

opetusministeri Aleksander Jaaksonin;

jotka, esitettyään toisilleen asianmukaisiksi havaitut valtakirjansa, ovat sopineet seuraavista artikloista:

1. art.

Suomen hallitus sitoutuu perustamaan Helsingin yliopistoon joko erillisen tai jonkun muun instituutin yhteydessä toimivan virolaisen instituutin ja Viron hallitus Tarton yliopiston yhteyteen suomalaisen instituutin, joiden tarkoituksena on edistää ja kehittää suomalais-virolaisia tieteellisiä, kirjallisia ja taiteellisia suhteita. Kummankin maan hallitus huolehtii yliopistossaan olevan instituutin järjestelystä ja ylläpitokustannuksista yliopiston tulo- ja menoarvion puitteissa. Kummankin maan tieteelliset laitokset ja yhdistykset tukevat sen lisäksi toisessa sopimusmaassa olevaa instituuttia kirja- ja aikakauslehtilahjoituksilla.

Kummassakin instituutissa nauttivat suomalaiset ja virolaiset tutkijat samoja työskentelyetuja.

2. art.

Molemmat hallitukset sitoutuvat tarjoamaan toisilleen vastavuoroisuuden perusteella avustusta toisen sopimuspuolen kielen opetuksen järjestämiseksi yliopistossa ylläpitämällä sitävarten edelleenkin lehtorin virkaa, Suomen hallitus Helsingin yliopistossa virokielen ja Viron hallitus Tarton yliopistossa suomen kielen lehtorin virkaa. Näitä virkoja täytettäessä otetaan mahdollisuuden mukaan huomioon toisen maan hallituksen mielipide, jos ehdokas on toisen maan kansalainen.

3. art.

Hallitukset tukevat tieteellisiä yhdistyksiä ja tieteellisiä kongresseja, jotka työskentelevät molempien kansojen välisen suhteiden lujittamiseksi.

Niinikään molemmat hallitukset antavat tukeaan suomalais-ugrilaisille kulttuurikongresseille, jotka pyrkivät edistämään suomalais-ugrilaisen kansojen välistä vuorovaikutusta. Hallitukset sitoutuvat mahdollisuuksiensa mukaan avustamaan kongressin järjestämistä joka neljäs vuosi.

Molemmat hallitukset sitoutuvat vakaannuttamaan jo jonkun aikaa menestyksellisesti noudatetun tavan, että maan kouluissa joka vuosi loka-kuun kolmantena lauantaina yksi oppitunti on varattu heimokansoille, minkä lisäksi kouluissa niiden sopivaksi katsomalla tavalla on omistettava huomiota

heimokansojen kansallisille juhlapäiville, jotka ovat joulukuun 6 päivä (Suomen itsenäisyyspäivä) ja helmikuun 24 päivä (Viron itsenäisyyspäivä).

4. art.

Molemmat hallitukset sitoutuvat mahdollisuuksien mukaan edistämään toisen maan tieteenharjoittajien työskentelyä toisessa sopimusmaassa sekä siinä tarkoituksessa myöntämään vuosittain ainakin yhdelle toisen sopimusmaan yliopiston tai muun korkeakoulun opettajalle taikka muulle tutkijalle sellaisen apurahan, että se korvaa stipendiaatin kustannukset hänen matkastaan ynnä elinkustannukset toisessa maassa. Apurahan suuruuden ynnä muut ehkä siihen liitettävät ehdot vahvistaa 16 artiklassa mainitun sekakomitean ehdotuksesta sen maan hallitus, jonne stipendiaatti aikoo lähteä. Stipendiaatille asianomainen maa valmistaa mahdollisimman edullisia työskentelytilaisuuksia yliopistoissa, korkeakouluissa ja tieteellisissä laitoksissa.

Sen lisäksi molemmat hallitukset edistävät mahdollisuuden mukaan yliopistojen ja korkeakoulujen opettajain vaihtoa ja näiden vierailuluentojen pitämistä.

5. art.

Sen mukaan kuin sopimusmaiden tulo- ja menoarviossa on osoitettuna tarkoitusta varten tarvittavat määrärahat, myöntävät molemmat hallitukset vaihtostipendeinä — paitsi täydellistä vapautusta opiskelumaksuista — vapaan ylläpidon jossakin yliopistokaupungissa tai sitä vastaavan rahamäärän vähintään yhdelle yliopiston tai jonkun muun korkeakoulun opiskelijalle tai nuorelle tutkijalle, jonka toinen hallitus nimittää ja joka haluaa opiskella toisessa sopimusmaassa tai harjoittaa siellä tieteellistä tutkimusta. Stipendiaatit ovat asianomaisen korkeakoulunsa kurinpidollisten sääntöjen alaisia. Jos heille on järjestetty täysihoito jossain opistossa tai ylioppilaskodissa, tulee heidän noudattaa laitoksen yleisiä järjestyssääntöjä. Kumpikin hallitus pidättää itselleen oikeuden, milloin opetusministeriö katsoo sen tarpeen vaatimaksi, evätä stipendiaateilta kysymyksessä olevat vapaapaikat (apurahat) ja ennen stipendiaajan loppua vaatia stipendiaatin takaisinkutsumista.

Stipendien suuruus ja niihin liittyvät erikoiset ehdot vahvistetaan niinkuin 4 artiklassa on sanottu.

6. art.

Suomen ja Viron hallitukset koettavat myöntämällä huojennuksia helpottaa toisen maan ylioppilaiden osanottoa kumpikin oman maansa korkeakoulujen järjestämiin kesäkursseihin.

Molemmat hallitukset tukevat ylioppilasjärjestöjä tai ryhmiä, jotka pyrkivät ylläpitämään ja kehittämään molempien maiden opiskelevan nuorison välisiä hyviä suhteita ja jotka tahtovat tehdä maassaan tunnetuksi toista maata ja sen oloja. Tässä tarkoituksessa hallitukset myöntävät avustusta opintomatkojen, ylioppilasvaihdon ja ylioppilaiden kesäretkeilyjen järjestämiseksi.

Stipendiaattien valinnassa ja opiskelijaryhmien järjestyksessä on erikoista huomiota kiinnitettävä siihen, että molemmiin puolin valitut stipendiaatit ovat kelvollisia edustamaan maataan.

7. art.

Molemmat hallitukset pitävät erittäin tärkeänä, että kummassakin maassa käytännössä olevissa koulukirjoissa kiinnitetään huomiota toisen sopimusmaan kansan kultuuriin, elämään ja oloihin ja että ne ovat kirjoitetut totuuden mukaisesti ja ystävällisessä hengessä. Tässä tarkoituksessa molemmat halli-

tukset sitoutuvat vastavuoroisesti toisilleen lähettämään maataan koskevia historiallisia, maantieteellisiä, kansatieteellisiä y.m. tietoja.

8. art.

Molemmat hallitukset sitoutuvat tarpeen mukaan varaamaan maansa oppikoulujen ja kansakouluopettajien valmistuslaitoksien oppilaille tilaisuuden opiskella toisen sopimusmaan kieltä.

9. art.

Kummankin maan hallitukset sopivat siitä, että Virossa asuville suomen kieltä puhuville kansalaisille ja Suomessa asuville viron kieltä puhuville kansalaisille, mikäli heitä samalla paikkakunnalla on riittävä määrä (vähintään kaksikymmentä oppivelvollista), varataan mahdollisuus saada alkuopetus omakielisessä koulussa sekä yleensä vaalia omakielistä sivistystään.

10. art.

Molemmat hallitukset sitoutuvat 16 artiklassa mainitun sekakomitean välityksellä aika ajoin antamaan toisilleen luettelo- ja sellaisista tieteellisistä ja kirjallisista teoksista, jotka niiden mielestä olisi syytä kääntää toisen maan kielelle, mahdollisuuksien mukaan edistämään niiden kustantamista sekä yleensä kiinnittämään huomiota toisen maan uusiin tieteellisiin ja kaunokirjallisiin saavutuksiin.

11. art.

Molempien maiden hallitukset sitoutuvat sekakomitean välityksellä suosittelemaan maansa taidelaitoksille toisesta sopimusmaasta peräisin olevien, taiteellisesti arvokkaiden teatterikappaleiden ja elokuvien esittämistä, Bernin sopimuksen mukaisin ehdoin.

Molemmat hallitukset tukevat suomalaisten ja virolaisten taidenäyttelyjen järjestämistä sekä molempien maiden välisten musiikillisten siteiden lujittamista.

12. art.

Molemmat hallitukset pyrkivät siihen, että asianomaisten maiden yleisradiot vastavuoroisesti välittävät toisen maan yleisradion ohjelmia, sekä että puheohjelman aikana omistetaan huomattava sija toisen maan historian, kirjallisuuden, taiteen, musiikin, kansatieteen ja matkailunähtävyyksien tunnetuksi tekemiseen.

13. art.

Molemmat hallitukset huolehtivat maidensa virallisten julkaisujen, samoin kuin niiden tieteellisten laitosten julkaisemien aikakauslehtienkin vaihdon edistämisestä. Julkaisuvaihdon käytännöllisestä järjestämisestä sovitaan molmepien hallitusten välisissä myöhemmissä neuvotteluissa.

14. art.

Molemmat hallitukset sitoutuvat lisäämään virolaisten kirjojen lukua Suomen kirjastoissa ja suomalaisten kirjojen lukua Viron kirjastoissa, erikseen yliopistojen kirjastoissa, niin että heimomaan kysymysten tutkiminen niiden avulla kävisi mahdolliseksi. Toisesta maasta olevien tutkijoiden sallitaan käyttää kirjastoja ja arkistoja samoilla ehdoilla kuin omien kansalaistenkin.

Molemmat hallitukset edistävät kirjojen välitöntä lainaamista sekä käsikirjoitusten jäljennösten hankkimista kummankin maan kirjastojen ja arkistojen välillä.

15. art.

Molemmat hallitukset tukevat ja mahdollisuuksien mukaan avustavat stipendeillä toisen sopimusmaan ammattikoulujen oppilaiden ja niistä päässeiden ylioppilaiden, opettajien, virkailijoiden ynnä muiden sellaisten harjoittelua maansa laitoksissa ja yrityksissä.

16. art.

Näiden artiklojen määräysten täytäntöönpanemiseksi perustetaan suomalais-virolainen sekakomitea, joka jakaantuu kahteen alakomiteaan. Toisen alakomitean asemapaikka on Helsinki, toisen Tallinna.

Kummassakin alakomiteassa on puheenjohtajana asianomaisen maan opetusministeri ja jäsenenä ministerin ja toisen sopimusvaltion lähetystön valtuutettu. Kumpikin alakomitea voi tarpeen mukaan kutsua neuvottelevia asiantuntijoita. Kummankin alakomitean tulee kokoontua vähintään kerran vuodessa. Alakomiteat määräävät säännöissään toiminta- ja menettelytapansa.

17. art.

Tämä sopimus ratifioidaan ja ratifioimiskirjat vaihdetaan Tallinnassa mahdollisimman pian. Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä ratifioimiskirjojen vaihdon jälkeen.

18. art.

Tämä sopimus on tehty määräämättömäksi ajaksi, mutta kummallekin sopimusvaltiolle on pidätetty oikeus sen irtisanomiseen. Sopimus lakkaa olemasta voimassa kuusi kuukautta irtisanomisen jälkeen.

Tämän vakuudeksi ovat valtuutetut sen allekirjoittaneet ja varustaneet sineteillään.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta suomeksi ja viroksi, ja molempia tekstejä on pidettävä alkuperäisinä.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 1937.

(L.S.) A. Jaakson.

(L.S.) Uuno Hannula.

3. Majandusministri korraldus aktsiaseltsi „Reinhold Tofer“, Tallinnas, mõnesuguste dokumentide sularahas tempelmaksmise korra kohta.

Alus: Tempelmaksu seaduse § 17 p. 19 (RT 45 — 1928).

§ 1. Luban aktsiaseltsile „Reinhold Tofer“, Tallinnas, tempelmaksta sularahas Riigi Teatajas 21 — 1937 art. 176 all avaldatud korras järgmised dokumendid:

1) aktsiaseltsi poolt väljaantavad arved ning
2) välismaalt saadavad arved, kviiitungid, vekslid ja väljavõtted raamatutest.

§ 2. Tähendatud dokumentide tempelmaksu arvestamiseks peetakse üks tempelmaksuraamat aktsiaseltsi peakontoris Tallinnas.

§ 3. Käesolev korraldus hakkab kehtima 1. jaanuarist 1938.

Tallinnas, 23. detsembril 1937. Nr. 282/G-37.

Majandusminister K. Selter.

Maksudevalitsuse direktor H. Kukk.